

[Christmas Møller.]

var ogsaa ganske klart — det var det for mig i alt Fald —, paa hvilket Grundlag Ministeriet Buhl skulde dannes med Hensyn til hele det slesvigske Spørgsmaal. Derfor er min Oplevelse dengang en Bekræftelse af den Fremstilling, som det ærede Medlem Hr. V. Buhl har givet.

Men saa maa jeg maaske lige have Lov til at tilføje, at den højtærede Statsminister vist ikke besvarede de af mig rejste Spørgsmaal, og jeg vil jo ogsaa gerne have, om den højtærede Udenrigsminister vil besvare dem. Jeg ser ham ikke, men maaske vil en af hans Kolleger hente ham, saaledes at han kan besvare dem.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. V. Buhl har Ordet for en kort Bemærkning.

V. Buhl: Den højtærede Statsminister siger nu, at de Forhandlinger, der blev ført ved Dannelsen af Befrielsesregeringen og om Affattelsen af Trontalen, naturligvis kun kunde tage Sigte paa selve Befrielsesregeringen og ikke kunde være bindende derudover. Rent formelt kan den højtærede Statsminister vel have Ret, men man maa jo huske paa den Situation, hvorunder disse Forhandlinger blev ført og denne Trontale blev affattet. Det var en højtidelig Situation, hvor der i Trontalen blev givet en Række højtidelige Bekræftelser om Danmarks Stilling over for de Allierede og andre Forhold, og jeg tør da for mit eget Vedkommende roligt sige, at det, vi dér var med til at udtale, det følte vi paa Partiernes Vegne — i alt Fald jeg paa mit Partis Vegne — ikke alene som en Udtalelse, der kunde gælde det halve Aar, eller hvor længe nu denne Regering kunde sidde, men det var en Bekendelse over for en Situation i en højtidelig Anledning.

Statsministeren (Knud Kristensen): Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem Hr. V. Buhl, at det, jeg talte om, var ikke Aabningstalen eller den saakaldte Trontale, det var det, der gik forud; her havde jeg Forstaaelsen af, at det ærede Medlem ikke vilde fastholde, at der var talt Ord om, at Grænsen laa fast, men at det var sket under den Form, at man ikke, hvis man var Medlem af Regeringen, maatte rejse Krav om en Grænseflytning.

Med Hensyn til Aabningstalen har vi diskuteret den før. Det, jeg har protesteret imod, er, at man river en Linie ud af den og siger, at det fundamentale i den — det andet gælder ikke — er: Grænsen ligger fast. Og saa er det ikke engang rigtigt citeret. Der

staar bl. a. ogsaa, at den danske Regering, som staar paa den nationale Selvbestemelsesrets Grund, er af den Opfattelse, at Grænsen ligger fast. Det er noget andet end alene at sige: Grænsen ligger fast, fordi dette kan betyde, at det er en Vilje, der gives Udtryk for: vi vil, den skal ligge fast. Det andet er en Bedømmelse af Situationen: man havde den Opfattelse, at saadan som Forholdene forelaa, var der intet Grundlag for, selv paa Selvbestemelsesrettens Grund, at flytte Grænsen.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. V. Buhl har Ordet for en kort Bemærkning.

V. Buhl: Med Hensyn til det sidste Spørgsmaal om Affattelsen af Trontalen og dens Ord, har det altid staaet for mig saaledes — og jeg vil ogsaa tro, at saadan opfattede vi det, dengang vi affattede disse Ord om Grænsen —, at naar der dér indflettet Ordene „Danmark, der staar paa Selvbestemelsesrettens Grund“, om dette, at Grænsen ligger fast, saa var det en Statuering af en Tilstand, som faktisk bestod, og Begrundelsen for, at Grænsen ligger fast, var den, at den var fastsat paa Selvbestemelsesrettens Grund. Men maa jeg sige med Hensyn til de Aftaler, der blev truffet, at naar disse Aftaler blev truffet — og jeg for mit Vedkommende rejste Spørgsmaalet og stillede disse Krav, som blev stillet fra min Side til alle Deltagerne i Ministeriet —, saa var det, fordi der, som ogsaa det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har givet Udtryk for, var Anledning til det paa Grund af den begyndende underjordiske Agitation, og derfor maatte jeg have Ret til at opfatte det Tilsagn, som jeg opfattede det, paa den Maade, at det var en almindelig Bekendelse, saaledes som jeg her har givet Udtryk for.

Statsministeren (Knud Kristensen): Jeg kan jo ikke indvende noget imod og kan ikke blande mig i, hvordan det ærede Medlem Hr. V. Buhl har opfattet det, men det vilde dog være en mærkelig Situation, hvis de Erklæringer, det ærede Medlem Hr. V. Buhl rundsamlende, var Erklæringer for Livstid. Man kunde dog ikke opfatte det anderledes, end at det var Erklæringer for den Tid, man var Medlem af den Regering, han stod i Spidsen for. Det var egentlig det eneste, han havde Beføjelse til i det hele taget at kalde os til Erklæring om. Men jeg tvivler ikke om, at det ærede Medlem har opfattet det saadan. Jeg har opfattet det paa en anden Maade.